

"Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ΣΤΙΣ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ"

Οι παρακάτω ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ κρατήθηκαν από το Μέλος του ΕΛΙΣΜΕ, κυρία Εύα Τσαροπούλου, και αποτελούν δική της καταγραφή και όχι "πρακτικά", των όσων ειπώθηκαν εντός της αίθουσας

Στην Ημερίδα που οργάνωσε το Κέντρο Γεωπολιτικών Αναλύσεων του NEW YORK COLLEGE, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανατολικών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, χθες Τετάρτη 21/2/2018, στην αίθουσα ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ, του Υπουργείου Εξωτερικών, διαμείφθηκαν τα εξής:

> Πρώτος απηύθυνε χαιρετισμό ο εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμου Β', ο οποίος επεσήμανε τα εξής:

Υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ Θρησκείας και Πολιτικής. Η πολιτική ασχολείται με τη βελτίωση των ιστορικών και κοινωνικών ζητημάτων που άπτονται της ζωής του ανθρώπου, ενώ η θρησκεία έχει πιο μεταφυσικό περιεχόμενο, αλλά πάλι με πρωταρχικό στοιχείο της τον άνθρωπο.

Το θρησκευτικό στοιχείο του ανθρώπου δεν μπορεί να περιοριστεί σε μία εσωτεριστική σφαίρα, ενώ είναι σαφές παράλληλα, ότι ο διαμελισμός του ανθρώπινου βίου σε τμήματα αμφισβητείται ολοένα και περισσότερο στην εποχή μας.

Ως εκ τούτου, χρειάζεται μία νέα προσέγγιση των θρησκειών με την πολιτική, αλλά και την επιστήμη. Πρέπει να επαναπροσδιοριστούν οι έννοιες και να υπάρξει μία σύνδεση μεταξύ τους, την οποία επιζητούν πια και οι άνθρωποι.

> Ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Βασίλειος Κόκκαλης, στο σύντομο χαιρετισμό του, χαρακτήρισε «όαση ελπίδας αυτή την ημερίδα, εντός της άσχημης οσμής του σκανδάλου NOVARTIS».

Υποστήριξε ότι η Εκκλησία υπήρξε εξαιρετικά υποστηρικτική προς την Πολιτεία στο ζήτημα των προσφύγων, διαψεύδοντας όλους εκείνους που μιλούν για διάκριση κράτους – Εκκλησίας. Παρά ταύτα, δεν παύουν να είναι δυο διακριτές «εξουσίες», είτε, οι οποίες – όταν το απαιτούν οι συνθήκες- συνεργάζονται πολύ καλά.

> Ο Επικεφαλής Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, κ. Λεωνίδας Αντωνακόπουλος, ο οποίος συνετέλεσε, όπως ειπώθηκε, πάρα πολύ στο να γίνει η ημερίδα αυτή, αφού ευχαρίστησε όλους τους εμπλεκόμενους και έδωσε τα συγχαρητήριά του για την επιλογή του θέματος της Ημερίδας, υποστήριξε τα εξής: Στη σημερινή Ευρώπη, πολλές θρησκείες προσπαθούν να συνυπάρξουν ειρηνικά. Τα όργανα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν αναλάβει να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε να υπάρχει διαρκής συνοχή και αμοιβαία συνεργασία μεταξύ τους.

> Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενισχύει το διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο μεταξύ των λαών, ενώ φροντίζει ιδιαίτερα τα θέματα ασφαλείας, προκειμένου να ενισχυθεί η αλληλεγγύη, η αλληλοκατανόηση και η αλληλοβοήθεια μεταξύ των λαών της Ευρώπης.

> Η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε πρόσφατα και την εντατικοποίηση του διαθρησκευτικού διαλόγου στην Ευρώπη. Ο «εισαγόμενος» ISIS στο έδαφος της Ευρώπης έδειξε ότι πρέπει να ενισχυθούν οι ευρωπαϊκές αξίες εντός και εκτός αυτής.

Ο κ. Αντωνάκοπουλος κατέληξε λέγοντας ότι το μέλλον της Ευρώπης πρέπει να είναι αποτέλεσμα ευρείας συναίνεσης και επιθυμίας των λαών να ζήσουν καλά μαζί και τίποτα απ' αυτά δεν εξασφαλίζεται μόνο από την ύπαρξη διαταγμάτων που κατά καιρούς προκύπτουν.

> Ο βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και τ. Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης, στον μακροσκελή χαιρετισμό του, έκανε αρχικώς αναφορά στο βιβλίο του Φράνσις Φουκουγιάμα «Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος», αλλά και στη θεωρία της «Σύγκρουσης των Πολιτισμών», όπως αυτή διατυπώθηκε απ' τον Samuel Huntington, που προέβλεψε ότι «στο μέλλον, οι συγκρούσεις δεν θα βασίζονται στη γεωπολιτική, αλλά στις βασικές διαφορές μεταξύ της κουλτούρας των λαών».

Ο κ. Βαρβιτσιώτης είπε: Ζούμε σ' έναν κόσμο που η παιδική θνησιμότητα έχει κατέβει στα χαμηλότερα όρια που ήταν ποτέ. Τη δεκαετία του '90, το 1/3 του παγκόσμιου πληθυσμού ζούσε σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ενώ σήμερα ζει το 1/10. Στις μέρες μας, το 90% των παιδιών του πλανήτη έχει πρόσβαση στην εκπαίδευση του Δημοτικού, τουλάχιστον.

Ταυτόχρονα, επεσήμανε ότι, στην εποχή μας, περισσότερες από 100 χώρες αναγνωρίζουν και σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, από τις 192 χώρες του πλανήτη, οι 123 είναι «καθαρές» δημοκρατίες (δεν συμπεριλαμβάνονται η Ρωσία και η Τουρκία σε αυτές, που δεν θεωρούνται «δημοκρατικά καθεστώτα») και ότι από τα επτά περίπου δισεκατομμύρια ανθρώπων της γης, τα τέσσερα και πλέον, απολαμβάνουν πλήρη δημοκρατία, με τις χώρες τους να είναι πλουσιότερες και εκείνους υγιέστερους.

Όπως τόνισε, ζούμε σε περίοδο πρωτοφανούς παγκόσμιας ειρήνης, με μόνο τέσσερις πολέμους να διεξάγονται αυτή τη στιγμή στον κόσμο, ενώ το 2017, οι καταγεγραμμένοι νεκροί ήσαν 23.000 στο Αφγανιστάν, 13.000 στο Ιράκ, 39.000 στη Συρία και 14.000 στο Μεξικό (από τα καρτέλ ναρκωτικών).

Έχουμε μπει σε μία εποχή που άλλα πράγματα κι όχι ο θρησκευτικός φανατισμός που επικρατούσε παλιά, δημιουργούν περισσότερα κίνητρα για τους ανθρώπους.

Αυτό τι σημαίνει; Δεν γίνονται πόλεμοι εξαιτίας της θρησκείας; Γίνονται. Θύμισε τον θρησκευτικό και εθνοτικό πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία, στο Κόσσοβο, καθώς και τον πόλεμο των διαφορετικών αντιλήψεων εντός του ίδιου του Ισλάμ.

Η Νοτιοανατολική Ευρώπη είναι μια γειτονιά, είτε, στην οποία χρησιμοποιούνται οι θρησκευτικές αντιθέσεις, αλλά πίσω απ' αυτές υποκρύπτονται άλλα συμφέροντα.

Αν σήμερα υπάρχει «κρίση» με την Τουρκία (τονίζοντας: «και, προς Θεού, όχι πολεμική φυσικά») σίγουρα δεν φτάνει οι διαφορετικές μας θρησκείες. Πολιτικά και οικονομικά ζητήματα μας χωρίζουν, οι πολιτικές επιδιώξεις της Τουρκίας, που προσδοκά τελικώς, να χτίσει συμμαχίες με άλλους λαούς, με τους οποίους δεν την ενώνει μόνο η κοινή θρησκεία. Σαφέστατα, η θρησκεία παίζει ρόλο πάντα στις εξελίξεις (ανέφερε το παράδειγμα των «καμικάζι», που ζώνονται με εκρηκτικά, προσδοκώντας έναν παράδεισο γεμάτο ρύζι και 70 παρθένες). Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεγελαστούμε, η λογική πίσω απ' αυτά όλα είναι η πάλη της εξουσίας και οι γεωπολιτικές διεκδικήσεις στην περιοχή. Γενικώς, το ζήτημα είναι ποιος θα επικρατήσει.

Προς επίρρωση των λόγων του έφερε δύο παραδείγματα:

1. Συρία: Εκεί έχουμε 12 εκατομμύρια Χριστιανούς, για τους οποίους κανείς δεν μιλάει και δεν είναι αυτοί που βρίσκονται υπό διωγμό. Παρά το ότι ο ISIS κατέλαβε τη μισή Συρία, ο στόχος ήταν οι Μουσουλμάνοι κι όχι οι Χριστιανοί.

2. Αίγυπτος: Εκεί υπάρχουν 10 εκατομμύρια Κόπτες, οι οποίοι –μετά την Αραβική Άνοιξη– βρίσκονται υπό συνεχή διωγμό. Πολλοί έρχονται στην Ελλάδα κατά κύματα, προσπαθώντας, κατά βάση, να δημιουργήσουν ένα προγεφύρωμα, που θα τους βοηθήσει να φύγουν πολύ γρήγορα, αν κάτι αλλάξει δραστικά γι' αυτούς στην Αίγυπτο. Αυτοί δεν προσδοκούν τίποτα από τις δημοκρατίες. Αυτοί περιμένουν μόνο απ' το στρατό να ελέγχει το πολιτικό σύστημα, ως εγγύηση για την ασφάλειά τους.

Δεν είναι η θρησκεία που κάνει τις επιθέσεις στη Δύση, κατέληξε. Βέβαια, οι γενοπονημένοι της Ευρώπης δέχονται επιθέσεις και «πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι τέτοιου είδους επιθέσεις θα γίνουν κι εδώ, στην Ελλάδα και όπου αλλού υπάρχουν συνθήκες εγκατάλειψης». Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι έχει κηρυχτεί κανένας θρησκευτικός πόλεμος στις αξίες της Ισονομίας, της Ασφάλειας και της Δικαιοσύνης και όσο προασπίζουμε αυτές, δεν έχουμε κάτι να φοβηθούμε.

> Ο Πρόεδρος του Εκπαιδευτικού Ομίλου NEW YORK COLLEGE κ. Ηλίας Φούτσης, στο χαιρετισμό του, είπε τα εξής:

Η περίοδος που βιώνουμε είναι πολύ καθοριστική. Η θρησκεία παίζει ρόλο στις γεωπολιτικές εξελίξεις. Η Ανατολική Μεσόγειος θεωρείται απ' τις πιο ευαίσθητες περιοχές στον κόσμο, διότι είναι σημείο συνάντησης, όχι μόνο Ανατολής και Δύσης, αλλά και Χριστιανισμού, Ισλαμισμού και Ιουδαϊσμού.

Οι θρησκείες διδάσκουν την αγάπη και παίζουν καθοριστικό ρόλο στην ύπαρξη ειρήνης στον κόσμο. Ο ρόλος τους στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου τώρα είναι πιο σημαντικός από ποτέ, με τον πόλεμο στη Συρία να μαίνεται.

Καταλήγοντας, ο κ. Ηλίας Φούτσης, αναφορικά με τις τελευταίες εξελίξεις στο ζήτημα της Τουρκίας, είπε τα εξής: «Η χώρα μας χρειάζεται μία Εθνική Ελλάδα! Να σταματήσουν οι πολιτικοί τις κοκορομαχίες και να κάτσουν στο ίδιο τραπέζι να βρουν μία λύση!»

> Μετά το πέρας των χαιρετισμών, ο Συντονιστής της Ημερίδας δημοσιογράφος του SKAI κ. Μανώλης Κωστίδης είπε πως πρέπει να ξέρουμε ακριβώς για ποιο «Ισλάμ» μιλάμε, όταν αναφερόμαστε σε αυτό και να δοθούν εξηγήσεις εντός του Μουσουλμανικού κόσμου, κάτι στο οποίο θα μπορούσε να συμβάλει και ο Χριστιανισμός.

>> Στη συνέχεια, το λόγο πήραν οι ομιλητές,

με πρώτο τον καθηγητή Διεθνούς Δικαίου, τ. Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Γρηγόρη Τσάλτα, ο οποίος έκανε μία ομιλία με θέμα: «Ο ρόλος του Χριστιανισμού στην εδραίωση των εθνικών πυλώνων αειφορίας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου».

Κατά τον καθηγητή κ. Τσάλτα:

Οι γεωπολιτικές εξελίξεις έχουν γίνει μία καθημερινότητα άνευ προηγουμένου. Αλλά το να παντρεύει κανείς τη Θεολογία με τις Διεθνείς Σχέσεις είναι μια πολύ πιο δύσκολη υπόθεση. Η Οικονομία, η Κοινωνία και το Περιβάλλον αποτελούν τους τρεις πυλώνες Αειφορίας, οι οποίοι θα κληθούν να καθορίσουν το μέλλον του πλανήτη. Κατά συνέπεια, η Ειρήνη, η ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος, είναι έννοιες που δεν μπορούν να διαιρεθούν, αν μιλούμε με γνώμονα αυτό το σκοπό.

Οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή έχουν πλήξει και τις τρεις αυτές έννοιες, με αποτέλεσμα τη φτώχεια, τον ξεριζωμό, τη μετανάστευση και την απώλεια ζωής.

Ο Χριστιανισμός είναι η θρησκεία της αγάπης και ως εκ τούτου, υπηρέτης της ανθρωπότητας και ενισχυτής της αλληλεγγύης. Σε αυτό το πλαίσιο και με βάση τα παραπάνω, τίθεται ανάγκη διαλόγου με τις άλλες θρησκείες που υπάρχουν στη βαλλόμενη περιοχή, ώστε αυτή να επανέλθει σε κανονικότητα και να υπάρξει αγάπη και αξιοπρεπής διαβίωση για τους κατοίκους της.

Μέχρι στιγμής, παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει (αναφέρθηκαν διάφορα συνέδρια και οικουμενικές σύνοδοι), δεν έχει επιτευχθεί κοινή δράση για την ειρήνη στην περιοχή, ωστόσο στόχος και του Πατριαρχείου εξακολουθεί να παραμένει το πλησίασμα των θρησκειών.

Οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή έμπλεξαν τόσο τον Χριστιανισμό, όσο και το Ισλάμ, σε μία τρομερή αντιπαράθεση. Οι πολιτικοί ηγέτες της περιοχής, χρησιμοποιώντας θρησκευτικές «φράσεις», προσπαθούν να δικαιολογήσουν τις τερατώδεις πράξεις τους.

Στη συνέχεια, επικαλέστηκε μία φράση του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας, Αναστάσιου, από το βιβλίο του «Συνύπαρξη»: «Κάθε βία στο όνομα της θρησκείας, βιάζει την ίδια τη θρησκεία».

Για το προσφυγικό ζήτημα, ο καθηγητής υποστήριξε ότι η Εκκλησία έχει επιδείξει ιδιαίτερη ευαισθησία, ιδίως στην Ελλάδα.

Ολοκληρώνοντας, ο κ. Τσάλτας, είπε ότι η Φύση αποτελεί αντικείμενο της αγάπης του Θεού, άρα μέλημα καθημερινό, τόσο του ανθρώπου, όσο και της θρησκείας, ενώ συμπλήρωσε πως ο Χριστιανισμός μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα στη βαλλόμενη περιοχή, στη βάση των διδαγμάτων που απορρέουν απ' την αγάπη για τον πλησίον μας.

>> Το λόγο πήρε στη συνέχεια, ο π. Αρίσταρχος Γκρέκας, αρχιμανδρίτης, διεθνολόγος και διδάκτωρ Θεολογίας, ο οποίος είπε ότι Ιουδαϊσμός-Χριστιανισμός και Ισλαμισμός έχουν συνυπάρξει με κοινές ρίζες για χιλιετίες.

Παρ' όλα αυτά, η θρησκεία στις μέρες μας λειτουργεί ως ανάμνηση του παρελθόντος, ενώ στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου είναι καθοριστική για τις εξελίξεις, διότι λειτουργεί ως πρωταρχικός δείκτης ταυτότητας.

Αναφέρθηκε με τη σειρά του στη θεωρία της «Σύγκρουσης των Πολιτισμών», του Huntington και είπε πως μελλοντικά, οι συγκρούσεις θα είναι πολιτικές και πολιτισμικές.

Επί του παρόντος όμως, η θρησκεία είναι επιρρεπής σε πράξεις μισαλλοδοξίας και βίας, κάτι που έγινε εντονότερο τα τελευταία χρόνια, όταν υπήρξε αναζωπύρωση του θρησκευτικού «πνεύματος», κυρίως λόγω της επικράτησης του άκρατου μουσουλμανισμού.

Η Αραβική Άνοιξη ανέδειξε ανταγωνισμούς στη θρησκεία, που την ερμηνεύουν επίσης ανταγωνιστικά, λόγω του πρωταγωνιστικού ρόλου που παίζει στις συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή.

Ο πατέρας μίλησε για το Σουνιτικό υποσύστημα που επικρατεί στη Σαουδική Αραβία, στην Τουρκία και στο Κατάρ, σε αντίθεση με το Σιΐτικό, που έχει πρωταγωνιστές το Ιράν και την Χεζμπολάχ.

Αναφερόμενος στο ISIS, είπε πως πρόκειται για ένα αυτόνομο, ιδεολογικό και πολιτικό κίνημα, εντός του πλαισίου του σουνιτικού Ισλάμ.

Υποστήριξε πως, πολλές φορές, οι συγκρούσεις στην περιοχή έχουν ως αφορμή τη θρησκεία, ακόμα κι αν αυτή δεν λαμβάνει μέρος σε αυτές, ενώ έκανε λόγο για «εργαλειοποίησή της», υποστηρίζοντας πως τα ακραία θρησκευτικά κινήματα είναι αποτέλεσμα οικονομικού ανταγωνισμού και πολιτικών συμφερόντων των διαφόρων ηγετών, που χρησιμοποιούν τη θρησκεία προκειμένου να κλιμακώσουν τη βία μεταξύ των λαών.

Το ίδιο εργαλειοποιείται και η ερμηνεία του Ισλάμ, οδηγώντας τους πιστούς του στον εξτρεμισμό, καθαρά από διαχείριση των ηγετών του. Δεν είναι τυχαίο πως πολλοί πρώτα δηλώνουν ότι είναι Μουσουλμάνοι και μετά ποια ακριβώς είναι η εθνικότητά τους.

Υποστήριξε κι εκείνος, με τη σειρά του, ότι δημιουργείται έντεχνα ο μύθος της θρησκευτικής βίας, καθώς όλοι οι λεγόμενοι «θρησκευτικοί πόλεμοι» κρύβουν πίσω τους εδαφικές διεκδικήσεις ή άλλα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα. Και το ότι πρόκειται περί μύθου το αποδεικνύουν πολιτισμοί, κουλτούρες και θρησκείες, που συμβίωσαν ειρηνικά διά μέσου των αιώνων. Προς επίρρωση των λόγων του είπε: «Πώς γίνεται στη Συρία να συμβαίνει σήμερα αυτό που συμβαίνει και στις διπλανές χώρες, που επικρατεί η ίδια θρησκευτική σύνθεση πάνω κάτω, να μην συμβαίνει απολύτως τίποτα;»

Τελειώνοντας την ομιλία του, παρέθεσε την προτροπή του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου Β', να μην φοβόμαστε τους πιστούς του Ισλάμ, αλλά αυτούς που έχουν διαφορετικές ερμηνείες για το Ισλάμ ή κρύβουν, πίσω απ' αυτές, άλλες πολιτικές επιδιώξεις.

Και υποστήριξε πως η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν θα πάψει να εργάζεται για την παγκόσμια ειρήνη και οι θρησκείες καλούνται να μαζέψουν τα καλύτερα απ' τις παραδόσεις τους ως συνεισφορά στον σύγχρονο κόσμο.

>> Μετά το τέλος της ανωτέρω ομιλίας, ο κ. Κωστίδης υπογράμμισε την ανάγκη να γνωρίζει ο Χριστιανισμός τις διαφορετικές ερμηνείες του Ισλάμ και να προσεγγίσει τον ήπιο Ισλαμισμό με όποιο τρόπο μπορεί.

>> Στη συνέχεια, το λόγο πήρε ο καθηγητής Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, ο κ. Γεράσιμος Καραμπελιάς, ο οποίος έκανε μία θαυμάσια οπτική παρουσίαση.

Ο κ. Καραμπελιάς, είπε πως ζούμε στον αιώνα της ταυτότητας και, απευθυνόμενος προς τους φοιτητές που παρακολουθούσαν την ημερίδα κυρίως, είπε πως η μάχη πρέπει να δοθεί στη διατήρηση της ταυτότητας, οτιδήποτε κι αν αυτή αφορά.

Η ομιλία του είχε πιο «ιστορικό» περιεχόμενο.

- Το Ισλάμ είναι η δεύτερη πιο διαδεδομένη θρησκεία στον κόσμο, με περίπου 1 δισεκατομμύριο πιστούς τουλάχιστον. Ο Μωάμεθ είναι ο ιδρυτής της θρησκείας αυτής και προσπάθησε να περιλάβει όλους τους προηγούμενους «συντονιστές» των άλλων θρησκειών, δηλώνοντας ότι εκείνος είναι ο «τελευταίος εκπρόσωπος του Θεού επί της γης». Ο Μωάμεθ έκανε μία μίξη όλων των μέχρι τότε γνωστών μονοθεϊστικών θρησκειών.

- Ισλάμ, σημαίνει «υποταγή στο θέλημα του Θεού»

- Μούσλιμ, σημαίνει «πίστη».

- Έχουμε λοιπόν μία θρησκεία που βασίζεται στον υποταγμένο, στον πιστό και σε εκείνον που δίδει την αρχική εντολή. Μεταξύ αυτών, δεν υπάρχει ζωτικός χώρος για τίποτα άλλο.

- Το Κοράνι, η Σούνα και τα α-Χαντίθ αποτελούν την πίστη της Σαρίας (Ισλαμικός νόμος).
- Ουσιαστικά, Ισλαμισμός και Χριστιανισμός έχουν μόνο μία διαφορά: Τις Οικουμενικές Συνόδους.
- Η δυσκολία που είχε να αντιμετωπίσει ο Μωάμεθ ήταν ότι έπρεπε να συνενώσει τα εκτεταμένα αραβικά φύλα. Ή θα στηριζόταν στην Αγάπη ή στον Πόλεμο, διότι ο τελευταίος ήταν πιο εύκολα κατανοητός στα νομαδικά αραβικά φύλα. Κι επικράτησε στην αντίληψη της θρησκείας αυτής.
- Οι πιστοί του, κατά τη διάρκεια των αιώνων, ζούνε με το πρόβλημα: Ποιος είναι ο πραγματικός διάδοχος του Μωάμεθ. Έτσι δημιουργήθηκαν οι Σουνίτες και οι Σιΐτες, που αντιμάχονται στο ζήτημα του ποιος είναι ο «πραγματικός» διάδοχος του τελευταίου προφήτη.

- Οι Σιΐτες έχουν 12 βασικές διαιρέσεις, ανάλογα με την αποδοχή της διαδοχής στη θέση του Ιμάμη, ενώ οι Σουνίτες έχουν 4 βασικές νομικές «σχολές».
- Υπάρχουν και οι Σούφι, που δεν θεωρούνται «μουσουλμάνοι», ούτε απ' τους Σουνίτες, ούτε απ' τους Σιΐτες, κάτι που μας οδηγεί στο απλό συμπέρασμα ότι υπάρχουν απίστευτες διαιρέσεις μεταξύ των πιστών του Ισλάμ.
- Ο Ιερός Νόμος δεν προσφέρει κάποια ικανοποιητική απάντηση για μια κοινώς αποδεκτή θρησκευτικο-πολιτική ηγεσία.
- Υπάρχει διαφορετικός ορισμός για τον πιστό και τον άπιστο, στο Κοράνι, ανάλογα με το ποιος είναι αυτός που το ερμηνεύει κάθε φορά.
- Τζιχάντ σημαίνει αγώνας, προσπάθεια. Ωστόσο, υπάρχουν τέσσερις βασικές κατηγορίες-ερμηνείες για το Τζιχάντ μέσα στο Κοράνι:

- Αχλνὰ
- ΗθϋϋΖω
- Θεοπιστὰ
- Ιϋλεμδ

- Τακφίρ: Η απόδοση της ιδιότητας του άπιστου (καφίρ) από έναν πιστό, σε κάποιον που θεωρεί τον εαυτό του Μουσουλμάνο. Αρκεί μόνο μία κρίση του θείου νόμου ότι κάποιος είναι άπιστος (φοράει δηλαδή την προβιά του λύκου), ώστε να χαρακτηριστεί έτσι.
- Φονταμενταλισμός: Επιστροφή σε συντηρητικά, θρησκευτικά βιώματα του παρελθόντος, ως μέσο αντίστασης σε κάθε αλλαγή ή θρησκευτική μεταρρύθμιση.
- Ουχαμπισμός: Συντήρηση-επιστροφή στο παρελθόν.
- Σαλαφισμός: Πρωγονισμός: Επιστροφή στις πρώτες κοινότητες, αναζήτηση της ευτυχίας της πρώτης κοινωνίας. Παιδί του, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι. Δεν έχει σημασία πού ζούμε, σε ποια χώρα βρισκόμαστε, το παν είναι η επιστροφή στη Σαρία και τίποτα άλλο. Η μουσουλμανική Αδελφότητα αποτελεί ακραία ισλαμική οργάνωση και συμπεριφορά. Μέλη της υπάρχουν σε όλο τον κόσμο _και_ στην Ελλάδα.
- Τζιχαντιστικός Σαλαφισμός: Παιδί του είναι ο ISIS.

Υπάρχουν Ισλαμικές οργανώσεις στην Αλβανία, στη Βοζνία Ερζεγοβίνη, στη ΦΥΡΟΜ, στο Κόσσοβο, στην Ελλάδα. Καταφέρνουν να δραστηριοποιηθούν σε όλες τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, επειδή δεν θεωρούνται στ' αλήθεια Μουσουλμάνοι, απ' τους άλλους, αλλά χριστιανοί, που απλώς έχουν το θρήσκευμα του Μουσουλμάνου. Πολλές φορές λέμε: «Να μιλήσουμε με τον αρχηγό του Ισλάμ». Μα ποιος είναι ο αρχηγός του; Δεν υπάρχει.

Χαρακτηριστικό είναι πως μέχρι το 2011, στην Αθήνα είχαν καταμετρηθεί 72 διαφορετικές Ισλαμικές οργανώσεις, οι οποίες δεν επέτρεπαν να εισέλθει σε αυτές κάποιος από άλλη ομάδα, χρησιμοποιώντας ένα ισχυρό «face control».

Το Ισλάμ είναι περιστασιακό και προσδιορισμένο κάθε φορά στο χώρο. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρόκειται για ένα ολοκληρωτικό θρήσκευμα και καθορίζει ολόκληρη τη ζωή του πιστού. Δεν αποξενώνεται απ' την πίστη κανένας τομέας της ζωής του.

Στην περίπτωση των Μουσουλμάνων της Θράκης, είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε το πώς σκέφτονται και το πώς μας βλέπουν. Οι κρατικοί υπάλληλοι πρέπει να εκπαιδευτούν άριστα να τους αντιμετωπίσουν, διότι δεν ξέρουμε ακόμα (ή κατά περίπτωση) αν μας θεωρούν «καφίρ» (απίστους) ή σκέτα «γκιαούρ»...

>> Στο τέλος της ομιλίας του κ. Καραμπελιά, τέθηκε απ' τον κ. Κωστίδη, το θέμα της δημιουργίας μουσουλμανικού νεκροταφείου στην Αθήνα. Εκείνος τότε είπε πως το ζήτημα αυτό είναι πολύ πιο σοβαρό απ' ότι μοιάζει, διότι δεν είναι μόνο θέμα της ιερότητας των νεκρών, είναι και πρόβλημα, διότι εάν πάνε στην Θράκη να ταφούν, τότε γίνονται υποχείρια άλλων Ιμάμηδων κι όχι των «δικών τους», των εδώ ομάδων τους.

>> Τελευταίος ομιλητής ήταν ο καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου, κ. Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης.

Ο κ. Γιαλλουρίδης ξεκίνησε με μία αναφορά του σε κάποιο συνέδριο, στο οποίο ήταν ομιλητής. Δεν τον προσφώνησαν με το όνομά του, αλλά ως «Ελληνική Ορθοδοξία», ενώ αντίστοιχα τους Μουσουλμάνους καθηγητές, τους κάλεσαν με το όνομά τους. Αυτό συνέβη, είπε, διότι η Ορθοδοξία πήγαινε μαζί με την Ελλάδα, στο μυαλό τους, ενώ το Ισλάμ δεν έχει παρά μόνο ονόματα, καμία συνοχή.

Υπογράμμισε, με τη σειρά του, την ανάγκη διατήρησης αλώβητης της ταυτότητάς μας, σε έναν κόσμο που δέχεται καθημερινά άπειρα και άσχημα μηνύματα από παντού. Αν χαθούν οι πολιτισμοί, τότε ισοπεδώνονται όλα και δεν θα είμαστε τίποτα άλλο παρά «η Κοινωνία των Mc Donalds» και σε τίποτα πια δεν θα διαφέρουμε απ' τα ζώα.

Η πορεία του πολιτισμού είναι πνευματική πορεία και δημιουργεί σκέψη για την περαιτέρω πορεία του κόσμου.

Τα πράγματα, δυστυχώς, δεν φαίνεται να οδηγούν σε ατελείωτη ειρήνη, αλλά σε έναν πόλεμο όλων έναντι όλων.

Ο ανταγωνισμός της κάθε κοινωνίας γίνεται πιο έντονος μεταξύ των εθνών, λόγω της σύγκρουσης των συμφερόντων. «Τόσο δίκαιος όσο η Ισχύς σου» έλεγε ο Θουκυδίδης, που μοιάζει να επαληθεύεται και σήμερα. Υπάρχουν έθνη και κράτη που συγκρούονται και όχι απαραίτητα με πόλεμο. Η σύγκρουση των συμφερόντων είναι πιο πόλεμος από τον κάθε πόλεμο.

Το Ισλάμ διεκδικεί την ταυτότητά του με το έθνος, αλλά στατιστικά, η αδυναμία της ρύθμισης του Δικαίου οδηγεί στον πόλεμο όλων με όλους κι έτσι ολόκληροι πολιτισμοί ξεκληρίζονται. Σήμερα η Συρία έχει καταστραφεί ολοσχερώς.

Ο κόσμος είναι ασταθής, είναι ακυβέρνητος.

Δεν είναι μόνο τα υλικά αγαθά που χάνονται. Εξοντώνεται το πνεύμα! Η Τουρκία φυλακίζει τους διανοούμενους. Και χρειάζονται, γιατί πρέπει κάποιος να διαφωνεί, να έχει άλλη άποψη!

Κοινωνία σημαίνει διαφωνία! Αν δεν υπάρχει αυτή η άλλη άποψη, οι κοινωνίες δεν προχωράνε! Δεν υπάρχει πρόοδος χωρίς αντίθεση. Ο άλλος λόγος, ο διαφορετικός, είναι που να οδηγεί στη σύνθεση τελικώς.

Η ειρηνική διεκδίκηση που επικράτησε μετά τον 20ο αιώνα, έτσι προέκυψε. Από κράτη που βγήκαν μέσα από ένα σωρό, εντάσεις και επαναστάσεις.

Σ' αυτό τον άστατο κόσμο, οι θρησκείες διαμορφώνουν συνειδήσεις, τάσεις, αντιλήψεις. Οι άνθρωποι εκπαιδεύονται σε ορισμένες τάσεις που προέρχονται απ' τη θρησκεία, ακόμα κι αν αυτοί δεν είναι απόλυτα θρησκευόμενοι. Η θρησκεία διαχέει αντιλήψεις μέσα στην κοινωνία κι αυτές οι αντιλήψεις επηρεάζουν το μέλλον μας.

Επιβάλλεται να διατηρήσουμε τη σχέση μας με τη θρησκεία και την Ορθοδοξία, διότι διεκδικώντας τη θέση μας μέσα στην κοινωνία, επηρεαζόμαστε απ' τον τρόπο που κοινωνικοποιούμαστε. Τα μηνύματα που έρχονται σωρηδόν δεν είναι ελεγχόμενα και η θρησκεία μπορεί και τα στέλνει παντού, επηρεάζοντας τους ανθρώπους, ακόμα κι όταν εκείνοι δεν το καταλαβαίνουν.

Με αυτό το σκεπτικό, είμαστε τυχεροί που είμαστε Χριστιανοί, Ορθόδοξοι, διότι, σε αντίθεση με άλλες, αυτή είναι μια θρησκεία που επιδιώκει την Ελευθερία!

>> Ο Δημοσιογράφος κ. Κωστίδης, ολοκληρώνοντας τη διαδικασία είπε:

Η θρησκεία δημιουργεί συνείδηση, νοοτροπία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως, στα μέρη που ο Ελληνισμός βρέθηκε μόνος του, μακριά απ' την Μητέρα πατρίδα, ήταν η Εκκλησία εκείνη που κράτησε τον κόσμο δεμένο.

Να μην υποτιμούμε λοιπόν, ούτε την Εκκλησία, διότι δημιουργεί συνειδήσεις και κρατάει τον κόσμο ενωμένο.

>>> Στη συνέχεια υπήρξαν ερωτήσεις:

>>> Οι σχέσεις Ρωσίας-Τουρκίας είναι ευκαιριακές ή έχουν βαθύτερες βάσεις;

> Απάντησε ο κ. Γιαλλουρίδης:

Τα κράτη είναι φορείς συμφερόντων. Επιβάλλονται οι καλές σχέσεις με την Τουρκία, διότι αυτές θα κρατήσουν την αγορά. Οι πολιτικές σχέσεις στηρίζονται στο συμφέρον. Η Ελλάδα π.χ. καμία ενέργεια δεν έχει κάνει για να ανοίξει τις σχέσεις της με την Ρωσία κι αυτό είναι κάτι που πρέπει να προσέξουμε πολύ. Δεν χρειάζεται να είμαστε μόνιμα ζωσμένοι στο αμερικανικό άροτρο, χρειαζόμαστε πολυδιάστατη διπλωματία. Να παίξουμε και με τη Μέση Ανατολή. Να σκεφτόμαστε το μέλλον, να σχεδιάζουμε με βάση αυτά που έρχονται.

>>> Πώς εξηγείται το φαινόμενο της εξέλιξης των σχέσεων μεταξύ Γκιουλέν και Ερντογάν, με τον πρώτο να εγκαθίσταται στην Αμερική και να υποστηρίζει τον δεύτερο και τώρα να ζητείται η απέλασή του από τις ΗΠΑ διότι θεωρείται εχθρός του καθεστώτος.

> Απάντησε ο κ. Καραμπελιάς:

Ο Γκιουλέν ανέπτυξε τη δράση του απ' τη δεκαετία του '60 ακόμα. Ως ιμάμης, κήρυττε το λόγο του Μωάμεθ και μάλιστα δίπλα σε στρατόπεδα. Αυτό έκανε εντύπωση τότε. Κι όμως, εξηγείται: Το Ισλάμ δεν είναι ένα.

Το κόμμα του Ερντογάν δεν αντιπροσωπεύει όλους τους Τούρκους, μόνο κάποιες ομάδες αυτών. Είναι κόμμα-ομπρέλα, αλλά δεν τους αντιπροσωπεύει όλους πραγματικά.

Υπήρξε κάποια στιγμή συνασπισμός συμφερόντων και, κάποια άλλη στιγμή, παρατηρήθηκε σύγκρουση αυτών. Οπότε δεν είναι τυχαία η στροφή του Ερντογάν προς τους Ρώσους, αφού ο Γκιουλέν είναι με τους Αμερικανούς. Να πούμε ότι ο Ερντογάν πήρε λίγο κι απ' τον φιλορώσο Γιλμάζ. Η συμπόρευση των Γκιουλέν-Ερντογάν ήταν πολιτική κι αυτό απλώς τελείωσε κάποια στιγμή. Η σωστή ερώτηση είναι: «Μετά τον Ερντογάν, τι;». Αυτό πρέπει να μας απασχολεί.

> Παρέμβαση κ. Κωστίδη: Όταν ο Ερντογάν ήρθε στην εξουσία, έπρεπε να κυβερνήσει. Εξολόθρευσε τους Κεμαλιστές, προχώρησε. Σιγά σιγά όμως, δεν τα έβρισκαν πια. Είναι πολιτική η σύγκρουση.

>>> Ποιο δόγμα θα έπρεπε να έχει το τζαμί που θα χτιστεί εδώ; Και πόσο δίκαιο (νόμος) είναι το Ισλάμ ή πόσο θρησκεία;

> Απάντησε ο κ. Καραμπελιάς:

Κριτική στη θρησκεία του Ισλάμ δεν μας επιτρέπεται. Για τους πιστούς, το Κοράνι αποτελεί Δίκαιο (νόμο). Αν το ασπάζονται καλώς, αν όχι, τότε πάνε σε άλλο δόγμα.

> Παρεμβαίνει ο κ. Τσάλτας: Σέβεσαι την ιδιαιτερότητα του καθενός. Αυτό συμβαίνει μόνο στην Ευρώπη, σέβεσαι για να συνυπάρξεις. Δεν μπορούμε να κρίνουμε άλλες θρησκείες. Πρέπει να φροντίσουν όλες μαζί να δράσουν θετικά προς την κατεύθυνση της ειρήνης. Να συνεννοηθούν! Η συναίνεση σε έναν αγώνα δημιουργεί συνενοχή!

>>> Οι συνεχόμενες μετακινήσεις Μουσουλμάνων μπορούν να επιφέρουν αλλαγές και στο Σύνταγμα;

> Απάντησε ο κ. Γιαλλουρίδης:

Ο Ισλαμικός πληθυσμός, αντίθετα με τους χριστιανούς, δεν ενσωματώνεται. Οι Ισλαμιστές δημιουργούν γκέτα. Αυτό είναι ένα ζήτημα, γιατί μελλοντικά μπορεί να δημιουργήσουν στην Ευρώπη νησίδες μουσουλμανικές κι αυτό είναι πρόβλημα. Η Ευρώπη δηλαδή μπορεί να γίνει ημιμουσουλμανικός τόπος.

> Παρεμβαίνει ο κ. Καραμπελιάς:

Κοινωνιολογικά, μην βλέπετε μόνο δράση. Σε όλες τις ομάδες υπάρχει δράση, αλλά και αντίδραση. Πρέπει να υπερασπιστούμε τη δική μας ταυτότητα. Δεν θα τα βρούμε όλοι με όλους, αλλά η Ευρώπη φέρει κι ένα δικό της, παράξενο παρελθόν. Οπότε, μην το αντιμετωπίζετε μονοδιάστατα.

>>> Θα ήταν καλό να υπάρξει Ευρωπαϊκή Ένωση Χριστιανικών Κρατών όπως υπάρχει Ένωση Μουσουλμανικών Κρατών;

> Απάντησε ο κ. Τσάλτας:

Η φιλοσοφία βασίζεται στις χριστιανικές αξίες και ακόμα δεν έχει υπάρξει αυτή η ανάγκη. Ο Χριστιανισμός σκέφτεται αλλιώς. Λειτουργεί περισσότερο σε κοσμικά fora, παρά σε θρησκευτική ομαδοποίηση.

>>> Η Ελλάδα είναι μια χώρα ομοιογενής, η Τουρκία αντίθετα είναι πιο διασπασμένη και πιο ανομοιογενής φυλετικά. Ποια απ' τις δύο χώρες μπορεί να αποτελέσει μεγαλύτερο πόλο σταθερότητας στην περιοχή;

> Απάντησε ο κ. Καραμπελιάς:

Οι διαφορές Ελλάδας-Τουρκίας δεν είναι θρησκευτικές. Η Άγκυρα ζητάει περισσότερο χώρο και θέλει να ελέγχει τα πάντα γύρω της. Η Ελλάδα, η Κύπρος είναι αναγκασμένες να δεχτούν την πολιτική ηγεμονία της. Η Κύπρος έχει ήδη χαθεί η μισή και η Ελλάδα αγωνίζεται να μην χάσει νησιά. Κι έχεις και μια Τουρκία που δεν ακούει κανέναν. Ποιος αποτελεί μεγαλύτερο διχασμό στην περιοχή;